

**การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง
อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่**
**The Administration in According to Buddhist Governance of
Yang Noeng Subdistrict Municipality at Saraphi District Chiang Mai
Province**

พระอภิธล ชวนเมธี (คิ้วดวงตา)¹, อภิรมย์ สีตาคำ² และ นพดณ ปัญญาวีรทัต³
PhraApidon Chawanamatee (Khiwduangta)¹, Aphirom Seedakham² and
Noppadon Panyaweeratad³

Received: 23 March 2023; Revised: 30 June 2023; Accepted: 4 July 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับ เปรียบเทียบ และปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลยางเนิ้ง จำนวน 385 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าเอฟ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักอิทธิบาท 4 มาบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง พบว่า อายุ และอาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย 3) ปัญหา อุปสรรค พบว่า ขาดเป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหารงาน บุคลากรในองค์กรไม่สามารถเข้าใจและรู้ถึงแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้ไปถึงเป้าหมายตามที่องค์กรได้วางไว้ เป็นผลให้งานที่สำเร็จไม่ตอบสนองต่อตามความต้องการของประชาชน และข้อเสนอแนะพบว่า ควรตั้งเป้าหมายใน

^{1 2 3} คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตเชียงใหม่; Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya Chiang Mai Campus
Corresponding Author, E-mail: oapidonoza@gmail.com

องค์กรให้ชัดเจน เพื่อที่บุคลากรจะได้มีแนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง และควรจัดประชุมหารือกับทางผู้นำชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อได้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงจากประชาชนว่าขาดแคลนเรื่องใด จะได้นำมาตั้งเป็นเป้าหมายในการบริหารงานของเทศบาลต่อไป

คำสำคัญ: การบริหารงาน; หลักพุทธธรรมมาภิบาล; การปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This study aims to analyze and compare governance levels in Yang Noeng Subdistrict Municipality, Saraphi District, Chiang Mai Province, and address any issues using Buddhist principles. It uses both quantitative and qualitative research methods, surveying 385 residents with a questionnaire and conducting in-depth interviews with 9 key informants. Data is analyzed using statistical techniques and descriptive content analysis.

The research findings indicate that: 1) the level of public opinion towards the administration, based on the principles of Buddhist good governance, in Yang Nueng Subdistrict Municipality is moderately favourable. Similarly, the level of public opinion towards the implementation of the 4 principles of Iddhipada for administering the municipality according to the principles of Buddhist good governance is also at a moderate level. 2) Upon comparing the opinions of the residents regarding the management of Yang Nueng Subdistrict Municipality based on the principles of Buddhist good governance, it was observed that there were variations based on age and occupation. These differences were statistically significant at the 0.05 level, leading to the acceptance of the research hypothesis. 3) The study identified several problems and obstacles, including a lack of clear goals in the administration. This has resulted in personnel within the organization being unable to comprehend and adhere to the guidelines necessary for achieving the organization's set goals. Consequently, the completed work fails to address the needs of the people. The suggestions derived from the research emphasize the importance of establishing clear and defined goals for the organization. This will enable personnel to have accurate work guidelines. Additionally, conducting meetings with community leaders in each village is recommended to gain insights into the genuine needs and deficiencies of the people. These insights can then be utilized to set future goals for the administration of the municipality.

Keywords: Administration; Buddhist Good Governance Principles; Local Government

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ของสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัยของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะนี้ ซึ่งเป็นยุคของกระแสแห่งโลกาภิวัตน์ ทำให้เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปตามอิทธิพลของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นผลรวมไปถึงการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วสู่ประชาชน แต่ระบบการบริหารงาน ทั้งภาครัฐ และเอกชนเกิดความไม่สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงทำให้สังคมโลกหันกลับมามองถึงสาเหตุปัญหาที่แท้จริง ในการบริหารของแต่ละประเทศที่มีผลกระทบต่อด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์การอื่น ๆ อย่างมากมาย การบริหารเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์การเพราะเป็นเครื่องมือที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จและความล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพหรือความไร้ประสิทธิภาพขององค์การ และในปัจจุบันการบริหารจัดการมีความสลับซับซ้อนกว่าในอดีต แต่การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐยังอยู่ในช่วงปรับตัว และยังคงคุ้นเคยอยู่กับการใช้รูปแบบการบริหารจัดการที่เป็นการบริหารจัดการแบบแยกส่วน (Fragment Administration) ผลลัพธ์ก็คือ หน่วยงานแต่ละหน่วยและบุคคลแต่ละบุคคล ต่างก็มุ่งทำงานเฉพาะส่วนของตน ไม่ได้มุ่งเน้นให้มีการประสานงาน และบูรณาการกับหน่วยงานหรือบุคคลอื่น ๆ ทำให้การบริหารไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร (กฤษ เพิ่มทันจิตต์, 2549) การบริหารเทศบาลตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้ให้ความสำคัญในการบริหารแบบกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น โดยได้กำหนดไว้ในหมวด 14 มาตรา 249 ภายใต้บังคับมาตรา 1 ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายบัญญัติ การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้ จำนวนและความหนาแน่นของประชากร และพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบประกอบกันและมาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใดให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคสี่และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

การบริหารราชการแผ่นดินในปัจจุบันของรัฐบาล มีนโยบายที่จะพัฒนาการเมือง การปกครองของประเทศไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน

เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถปกครองตนเองและพิทักษ์สิทธิของตนได้มากขึ้นมุ่งเพิ่มประสิทธิภาพ เสริมสร้างหลักนิติรัฐ นิติธรรม สร้างความโปร่งใส และขจัดการทุจริตในการบริหารราชการแผ่นดิน และให้บริการประชาชน (ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์, 2544) ดังนั้น หลักพุทธธรรมมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ เปรียบเสมือน ปัทมสถาน ค่านิยม และกติกา ในการแข่งขันที่การจัดการภาครัฐจะได้รับการจัดการภาครัฐด้วยรูปแบบที่โปร่งใส มีส่วนร่วม ครอบคลุมอย่างทั่วถึงและรับผิดชอบรายงานต่อสาธารณะ ซึ่งทำให้ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน สร้างความเชื่อมั่นต่อสาธารณะ และส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรม ความไว้วางใจในสังคม โดยการแสดงข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะ การรายงานความรับผิดชอบต่อสาธารณะ การบังคับใช้กฎหมายที่เป็นธรรมและการบริหารงานสาธารณะที่มีคุณภาพและเสมอภาค กล่าวอีกนัยหนึ่ง หลักพุทธธรรมมาภิบาลมีจุดมุ่งหมายในการสร้างความเป็นธรรม ในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับทุกภาคในสังคม ไม่ใช่ภาคใดภาคหนึ่ง ดังนั้น หลักพุทธธรรมมาภิบาล จึงเป็นหลักในการบริหารจัดการที่ทั่วโลกต่างให้ความสนใจและมีบทบาทความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร เพราะเป็นหลักการบริหารจัดการที่ใช้หลักคุณธรรมจริยธรรมมากับการบริหาร ในปัจจุบันวิทยาการด้านการบริหารและการจัดการก้าวหน้าไปมาก (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2536) เทศบาลตำบล แม้จะเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก แต่สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามกฎหมาย โดยเทศบาลตำบลมีความสำคัญต่อชุมชนในลักษณะที่เป็นองค์กรพื้นฐานของท้องถิ่นและเป็นกลไกที่สำคัญต่อการบริหารการพัฒนาในระดับตำบล ทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ ในทางทฤษฎีมีความเชื่อว่าเทศบาลตำบลมีแนวโน้มว่าจะมีศักยภาพสูงในการพัฒนาชนบท เป็นองค์กรที่มีพลังของประชาชนในท้องถิ่น อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและทรัพยากรต่าง ๆ ในชนบท จึงน่าจะรู้ปัญหาความต้องการที่แท้จริงของประชาชน รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาก็เป็นอย่างดี อันจะส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมในชุมชน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมมาภิบาลด้านต่าง ๆ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า เหตุผลเพราะเทศบาลตำบลยางเนิ้งมีมาตรฐานในการบริหารจัดการทรัพยากรในเขตเทศบาล อันนำมาซึ่งความสุขของประชาชนในเขตเทศบาล การมีคุณธรรมและจริยธรรม การมีสิทธิเสรีภาพ สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนให้ประชาชนมีรายได้โดยให้ทุกชุมชนรวมกลุ่มทำสินค้าตามที่ตนเองถนัดในแต่ละชุมชนเพื่อให้แต่ละชุมชนมีสินค้าประจำหมู่บ้าน และยังก่อให้เกิดการจ้างงานขึ้นในแต่ละชุมชน โดยทางเทศบาลจะคอยสนับสนุนให้ประชาชนนำหลักพุทธธรรมมาภิบาลเข้ามาปรับใช้เพื่อให้แต่ละชุมชนมีความเข้มแข็งสามัคคี ร่วมมือกันทำงานอย่างซื่อตรงโปร่งใส และสำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสำหรับนำไปวางแผนกำหนดนโยบายการบริหารในด้านต่าง ๆ ภายในองค์กรให้มีความสอดคล้องกับ

หลักพุทธธรรมาภิบาลและเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่องค์กรเทศบาลอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสарภี จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสарภี จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสарภี จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มประชากรที่ได้กำหนดไว้ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยผู้วิจัยได้มีกระบวนการและขั้นตอนดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสарภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากสูตรของ Taro Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบบสอบถามโดยการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยจะใช้พัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ สถานภาพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง ตามแนวคิดของณรงค์ นันทวรรณะ และเอื้องฟ้า นันทวรรณะ (2555) ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านเป้าหมาย 2) ด้านปัจจัยในการบริหาร 3) ลักษณะของการบริหาร ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักอริยปัทมา 4 มาบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง ได้แก่ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านฉันทะ (มีใจรักในสิ่งที่ทำ) 2) ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายาม) 3) ด้านจิตตะ (มีใจที่จดจ่อในสิ่งที่ทำ) 4) ด้านวิมังสา (การคิด

ทบทวนในสิ่งที่ได้ทำ) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert Scale) ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและ ข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสарภักดิ์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Questions) แล้วนำแบบสอบถามไป ทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณหาค่า ความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha C=Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นในภาพรวมเท่ากับ 0.73

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลยางน่อง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อการเปรียบเทียบ การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสарภักดิ์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษามีได้กำหนดรูปแบบการวิจัย โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยแบ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) จำนวน 9 รูป/คน ประกอบด้วย 1) นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 1 รูป 2) ตัวแทนเทศบาลตำบลยางน่อง จำนวน 6 คน 3) ตัวประชาชน จำนวน 1 คน และ 4) นักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยจะใช้พัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง ตามหลักของณรงค์ นันทวรรณ และเอื้องฟ้า นันทวรรณ (2555) ประกอบด้วย 1) เป้าหมาย 2) ปัจจัยในการบริหาร 3) ลักษณะของการบริหาร ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบ

สัมภาษณ์ที่มีต่อการนำหลักอิทธิบาท 4 มาบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง ประกอบด้วย 1) ด้านฉันทะ (มีใจรักในสิ่งที่ทำ) 2) ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายาม) 3) ด้านจิตตะ (มีใจที่จดจ่อในสิ่งที่ทำ) และ 4) ด้านวิมังสา (การคิดทบทวนในสิ่งที่ได้ทำ) แล้วนำแบบสัมภาษณ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อคำถาม และนำมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูล ซึ่งในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Descriptive Content Analysis) ตามเกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้ 1) วางเค้าโครงของข้อมูล โดยการทำรายชื่อคำหรือข้อความที่จะถูกนำมาวิเคราะห์ แล้วแบ่งไว้เป็นประเภท (Categories) เพื่อให้การวิเคราะห์มีความสม่ำเสมอ และสามารถตัดสินใจได้ว่า จะดึงคำหรือข้อความใดออกมาจากเอกสารหรือตัวบทและจะทั้งคำหรือข้อความใดออกไป 2) คำนี้ถึงบริบท (Context) หรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ โดยมีการโยงเข้ากับกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความกว้างขึ้น และนำไปสู่การอ้างอิงกับข้อมูลอื่น ๆ ได้ 3) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เมื่อได้ทำการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการถอดถ้อยคำการสัมภาษณ์จากเครื่องบันทึกเสียง พร้อมทั้งรายละเอียดเพิ่มเติมจากการจดบันทึก โดยการทำการคัดลอกข้อความและบันทึกอย่างละเอียด เพื่อตีความและกำหนดประเด็นที่สำคัญได้อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ซึ่งในการวิเคราะห์นั้นผู้วิจัยใช้การถอดข้อความทั้งหมดในภาพรวมแล้วนำข้อความมาทำ การวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นและแต่ละกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สามารถตอบ วัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ($\bar{X} = 3.24$, $S.D. = 0.80$) ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านเป้าหมาย, ด้านคน, ด้านเงิน, ด้านวัสดุ, ด้านเทคนิควิธี, ด้านเครื่องจักร และด้านลักษณะของการบริหาร แสดงด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยภาพรวมสามารถสรุปตามตารางดังนี้

(n=385)

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลยางนึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านเป้าหมาย	3.08	1.08	ปานกลาง
ด้านคน	3.21	0.93	ปานกลาง
ด้านเงิน	3.23	0.86	ปานกลาง
ด้านวัสดุ	3.28	0.83	ปานกลาง
ด้านเทคนิควิธี	3.28	0.80	ปานกลาง
ด้านเครื่องจักร	3.24	0.81	ปานกลาง
ด้านลักษณะของการบริหาร	3.35	0.83	ปานกลาง
ภาพรวม	3.24	0.80	ปานกลาง

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางนึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

สำหรับค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักอริยบท 4 ในการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางนึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ($\bar{X}=3.32$, S.D.=0.75) โดยรวมสามารถสรุปได้ตามตารางนี้

(n=385)

การใช้หลักอริยบท 4 มาบริหารงานตามหลัก พุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางนึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านฉันทะ	3.31	0.80	ปานกลาง
ด้านวิริยะ	3.33	0.77	ปานกลาง
ด้านจิตตะ	3.24	0.82	ปานกลาง
ด้านวิมังสา	3.30	0.80	ปานกลาง
ภาพรวม	3.32	0.75	ปานกลาง

ตารางที่ 2 การใช้หลักอริยบท 4 มาบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางนึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

2. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางนึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปผลการทดสอบด้วยค่าสถิติดังตารางต่อไปนี้

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการทดสอบ	
						ยอมรับ	ปฏิเสธ
1.	เพศ	การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาล	1.15	-	0.25		✓
2.	อายุ	การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาล	-	3.05	0.03*	✓	
3.	การศึกษา	การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาล	-	2.03	0.07		✓
4.	อาชีพ	การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาล	-	2.59	0.04*	✓	
5.	สถานภาพ	การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาล	-	2.70	0.07		✓
6.	ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาล	-	1.76	0.15		✓

ตารางที่ 3 ทดสอบสมมติฐานการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสарภี จังหวัดเชียงใหม่

สามารถสรุปผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ f – test ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F – test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ตามตัวแปร ได้แก่ อายุ อาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสарภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย สำหรับเพศ การศึกษา สถานภาพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสарภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง พบว่า เทศบาลตำบลยางน่องขาดเป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหารงาน บุคลากรในองค์กรไม่สามารถเข้าใจและรู้ถึงแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้ไปถึงเป้าหมายตามที่องค์กรได้วางไว้ เป็นผลให้งานที่สำเร็จไม่ตอบสนองต่อตามความต้องการของประชาชน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง พบว่า ควรตั้งเป้าหมายใน

องค์กรให้ชัดเจน เพื่อที่บุคลากรจะได้มีแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร และควรจัดประชุมหารือกับทางผู้นำชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อได้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงจากประชาชนว่าขาดแคลนเรื่องใด จะได้นำมาตั้งเป็นเป้าหมายในการบริหารงานของเทศบาลต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสарภี จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจจะเป็นข้อมูลให้กับเทศบาลตำบลยางน่องนำไปปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิจัยการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24$) ทั้งนี้เพราะการทำงานในองค์กรต้องมีการร่วมมือกันของแต่ละฝ่าย สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การกำหนดเป้าหมายไว้ เพื่อให้แต่ละฝ่ายได้ปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของพระปิยวัฒน์ ปิยสีโล (จักรแต) (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรและประชาชนที่มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งนี้เพราะคณะผู้บริหารและบุคลากรในเทศบาลเมืองแพร่ยังไม่ค่อยดีพอและยังไม่เป็นที่น่าพอใจของประชาชน เช่น ขาดการติดต่อ และขาดอุปกรณ์การทำงานที่ไม่เพียงพอต่อการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของพระจักรพงษ์ กิตติภทโท (สร้อยจิตร) (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาในพื้นที่เขตอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งนี้เพราะประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา ประเมินผลการดำเนินงาน และใช้งบประมาณไม่คุ้มค่า เมื่อเทียบกับผลงานที่ชุมชนได้รับ และการนำหลักอิทธิบาท 4 มาบริหารงานตาม หลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสарภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.32$) ทั้งนี้เพราะหลักอิทธิบาท 4 มีความสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรประสบผลสำเร็จ เช่น การกำหนดนโยบายตามความต้องการของประชาชน การลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่ได้วางไว้ การมันตรวจสอบความถูกต้องระหว่างการทำงาน และการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งนำมาปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไปให้ผิดพลาดน้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดอำนาจ ปญญาธโร (ผลจันทร์) (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำจั้น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำจั้น

อำเภอเขกา จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.98$) ทั้งนี้เพราะการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำจั้นยังไม่สามารถบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลได้ครบถ้วนย่อมส่งผลกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าของคนในชุมชนและองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของพระสุรวิทย์ คุณยุตโต (วงศ์ชาลี) (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่ อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.08$) ทั้งนี้เพราะการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานยังไม่ดีพอในหลาย ๆ ด้าน

2. ผลการวิจัยเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางนึ่ง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางนึ่งแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เพราะประชาชนแต่ละช่วงอายุมีการดำเนินชีวิตและมีความต้องการที่ไม่เหมือนกัน ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีมุมมองหรือมโนทัศน์ความรู้ที่แตกต่างกัน ประชาชนแต่ละอาชีพมีความต้องการให้เทศบาลตอบสนองต่อความต้องการที่ไม่เหมือนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระไพฑูรย์ รตนโก (ศรีวิชา) (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ทักษะของประชาชนต่อการบริหารงานของตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา และอาชีพที่ต่างกัน มีทักษะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เพราะประชาชนเห็นว่าการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง ยังขาดหลักความรับผิดชอบในส่วนของการมอบหมายงานให้ชัดเจนตรงกับภาระหน้าที่ของตำแหน่งงาน ขาดความคุ้มค่าในส่วนของการปรับปรุงซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ที่พอใช้ได้อยู่ ซึ่งไม่มีความจำเป็นต้องซื้อใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระยุทธศิลป์ ยุทธสิปปโก (อุปศรี) (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานโดยการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านค้อ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 องค์การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านค้อ โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ สถานภาพ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านค้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เพราะประชาชนมองว่า เมื่อประชาชนติดต่อประสานงานมักได้รับการต้อนรับที่ไม่ดีนัก เจ้าหน้าที่ทำงานล่าช้า และเจ้าหน้าที่ไม่ได้เข้ามาสำรวจชุมชน จึงไม่รู้จักความต้องการของประชาชน และผลการวิจัยเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักอิทธิบาท 4 มาบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางนึ่ง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

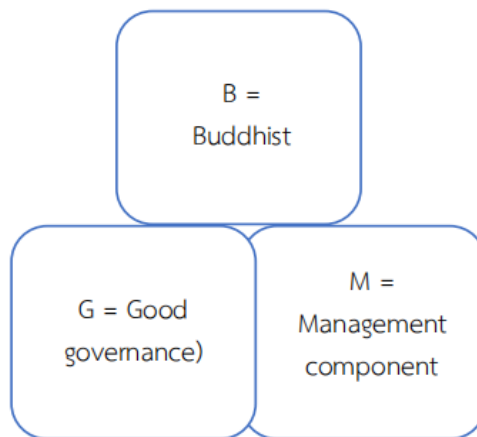
พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักอิทธิบาท 4 มาบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางเนิ้งแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เพราะประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีมุมมองหรือมีองค์ความรู้ที่แตกต่างกันทำให้มีความต้องการให้เทศบาลตอบสนองต่อความต้องการที่ไม่เหมือนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของดาบตำรวจ หูล คำอ่อน (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบววกค้ำ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบววกค้ำ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบววกค้ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เพราะประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันทำให้มองการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบววกค้ำ แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาอุทัย วชิรเมธี (นิยม) (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของเจ้าอาวาสในอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของเจ้าอาวาสในอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของเจ้าอาวาสในอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เพราะประชาชนได้เรียนได้ศึกษามาจะมีความคิดเห็นต่างกันในแต่ละระดับ

3. ผลการวิจัยปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เทศบาลตำบลยางเนิ้งขาดเป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหารงาน บุคลากรในองค์กรไม่สามารถเข้าใจและรู้ถึงแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ไปถึงเป้าหมายตามที่องค์กรได้วางไว้ เป็นผลให้งานที่สำเร็จไม่ตอบสนองต่อตามความต้องการของประชาชน และข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง พบว่า ควรจัดประชุมหารือกับทางผู้นำชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อได้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงจากประชาชนว่าขาดแคลนสิ่งใด จะได้นำมาตั้งเป็นเป้าหมายในการบริหารงานต่อไป ทั้งนี้เพราะการกำหนดเป้าหมายขององค์กรไว้แบบไหนบุคลากรก็จะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ฉะนั้น เป้าหมายจึงมีความสำคัญมาเป็นอันดับแรก ๆ ถ้าประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ผลสำเร็จที่ได้รับก็จะตรงตามความต้องการของประชาชนในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของพระอัครเดช จรณธมโม (เทพคำวงศ์) (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก คือ บุคลากรบางส่วนยังเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม การบริหารงานในบางเรื่องขาดความโปร่งใส ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนทำงาน และข้อเสนอแนะคือ ควรปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรนึกถึงประโยชน์ของส่วนรวม ควรเปิดเผยรายรับและค่าใช้จ่ายในการทำงาน ควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนเพื่อจะได้ทราบ

ความต้องการของประชาชน ทั้งนี้เพราะการบริหารงานที่ดีจะต้องประกอบด้วย หลักนิติธรรมเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ หลักคุณธรรมเพื่อความซื่อสัตย์ หลักความโปร่งใสเพื่อความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย หลักการมีส่วนร่วมเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน หลักความรับผิดชอบเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน และหลักความคุ้มค่าเพื่อประสิทธิผลในสิ่งที่ทำลงไป สอดคล้องกับงานวิจัยของนิพนธ์ โอภาษี (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ คือ ส่วนใหญ่เกิดจากผู้บริหารขององค์กรที่ใช้อำนาจการตัดสินใจฝ่ายเดียวและไม่นำข้อมูลปัญหาของท้องถิ่นมาจัดทำฐานข้อมูลเพื่อจัดทำแผนงานและขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดเป็นนโยบาย และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานในโครงการและกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้เพราะประชาชนมองว่าการยังไม่ได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนโดยส่วนใหญ่ เห็นได้จากใช้อำนาจการตัดสินใจฝ่ายเดียวและไม่นำข้อมูลปัญหาของท้องถิ่นมาจัดทำฐานข้อมูลเพื่อจัดทำแผนงานและขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน้ำ อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย (BMG Moden)

องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย ดังปรากฏเป็น BMG โมเดล สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) B=Buddhist หลักพุทธธรรม คือ หลักอิทธิบาท 4 เป็นการทำงานหรือทำสิ่งใด ๆ เพื่อให้งานประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ สิ่งที่สำคัญ

และขาดไม่ได้ คือคุณธรรม สำหรับผู้บริหารในการบริหารงานต้องมีการส่งเสริมผู้ปฏิบัติงาน ให้ได้ใช้ศักยภาพที่มีในการทำงานอย่างเต็มที่ 2) M=Management component คือ (1) เป้าหมาย (Goal) หรือวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการบริหารองค์กร ผู้บริหารจะต้องมีการกำหนด ทิศทางหรือวัตถุประสงค์ของการทำงานไว้ชัดเจน (2) ปัจจัยในการบริหาร (Factor of Management) โดยทั่วไปแล้วปัจจัยในการบริหารที่เป็นพื้นฐานมี 5 ประการ (2.1) คน (Men) การบริหารกำลังคน จะใช้คนอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด (2.2) เงิน (Money) การบริหารเงิน จะจัดสรรเงินอย่างไรให้ใช้จ่ายต้นทุนน้อยที่สุดและให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (2.3) วัสดุ (Material) การบริหารวัสดุในการดำเนินงานว่าจะทำ อย่างไรให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุด (2.4) เทคนิควิธี (Method) จะใช้เทคนิควิธีการแบบใด ที่สามารถ สนับสนุนให้การบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2.5) เครื่องมือ (Machine) ในการบริหารงานจะ ใช้เครื่องมือ เครื่องจักรประเภทใด ขนาดใดหรือแบบใดที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการ บริหารงาน (3) ลักษณะของการบริหาร (Management Style) การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และทั้ง ศิลป์ที่ผู้บริหารจะต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อองค์กร

3) G=Good governance หรือ หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมรัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนให้สามารถอยู่ ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) หลักนิติธรรม คือ การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ (2) การยึดมั่นถือมั่นในคุณธรรมความดีงาม ความถูกต้องตามทำนองคลองธรรม (3) หลักความ โปร่งใส คือ ความถูกต้อง ชัดเจน ปฏิบัติตามหลักการที่ควรจะเป็น (4) หลักการมีส่วนร่วม คือ การ ให้โอกาสบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในเรื่องต่าง ๆ (5) หลักความรับผิดชอบ คือ ความรับผิดชอบในงานของตน ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง (6) หลักความคุ้มค่า คือ การบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสарภัก จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน เมื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง พบว่า อายุ และอาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย สำหรับปัญหา อุปสรรค พบว่า ขาดเป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหารงาน บุคลากรในองค์กรไม่สามารถเข้าใจและรู้ถึงแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้ไปถึงเป้าหมายตามที่องค์กรได้วางไว้ เป็นผลให้งานที่สำเร็จไม่ตอบสนองต่อตามความต้องการของประชาชน และข้อเสนอแนะพบว่า ควรตั้งเป้าหมายในองค์กรให้ชัดเจน เพื่อที่บุคลากรจะได้มีแนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง และควรจัดประชุมหารือกับทางผู้นำชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการลงพื้นที่จากการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อที่จะเป็นประโยชน์การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 เทศบาลตำบลยางน่องควรมีนโยบายในการนำพุทธธรรมาภิบาล คือ หลักอริยปาท 4 มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลยางน่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและนำมาซึ่งประโยชน์สุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลยางน่อง

1.2 เทศบาลตำบลยางน่องควรมีนโยบายในการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และให้บุคลากรในองค์กรได้รับทราบโดยทั่วกัน พร้อมระบุแนวทางหรือวิธีการในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลยางน่อง

1.3 เทศบาลตำบลยางน่องควรมีนโยบายในการสำรวจความต้องการของประชาชนในชุมชน เพื่อให้ทางเทศบาลได้ทำงานตรงกับความต้องการของประชาชน อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลยางน่องอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะเชิงการปฏิบัติการ

2.1 เทศบาลตำบลยางน่องควรจัดอบรมให้บุคลากรในองค์กรได้เข้าใจถึงหลักอริยปาท 4 และแนวทางในการนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลยางน่อง

2.2 เทศบาลตำบลยางน่องควรมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหารงาน และให้บุคลากรในองค์กรได้เข้าใจถึงเป้าหมายขององค์กร เพื่อที่บุคลากรจะได้มีแนวทางในการปฏิบัติงานได้เข้าใจตรงกันและสามารถให้องค์กรบรรลุเป้าหมายไปด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 เทศบาลตำบลยางน่องควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลยางน่องได้เสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน และแสดงความคิดเห็นวิจารณ์การบริหารงานของเทศบาลตำบลยางน่องอย่างเสรี เพื่อให้เทศบาลตำบลยางน่องทราบถึงความต้องการอย่างแท้จริง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาให้การบริหารงานของเทศบาลตำบลยางน่องมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการบริหารงานของเทศบาลอื่น หรือองค์กรอื่น โดยมีการนำหลักธรรมข้ออื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารเข้ามาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน

3.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับการปัจจัยในการบริหารงาน เพื่อให้การบริหารงานของเทศบาลอื่น หรือองค์กรอื่น มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.3 ควรวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ทราบถึงความต้องการอย่างแท้จริงจากประชาชน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาให้การบริหารงานของเทศบาลอื่น หรือองค์กรอื่น เกิดประสิทธิผลต่อประชาชนมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา เพิ่มท้นจิตต์. (2549). *หลักการและแนวทางการบริหารงานยุคใหม่ภายใต้ภูมิทัศน์การแข่งขันใหม่* ข้อสังเกตเชิงวิจารณ์ภายใต้กรอบคุณค่าทางสังคมและพุทธธรรมและแนวทางการบริหารแนวพุทธ. กรุงเทพฯ: สุขุมวิทการพิมพ์จำกัด.
- ณรงค์ นันทวรรณ และเอื้องฟ้า นันทวรรณ. (2555). *การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. (2544). *โครงการพัฒนาที่มีภัยร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อมการป้องกันภัยและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: พิธีเฉลิมฉลองจำกัด.
- ทูล คำแอ่น. (2557). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวัก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, นครปฐม.
- นิพนธ์ โอภาสี. (2557). *การบริหารงานตามหลักกฤษฎีบท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, นครปฐม.
- พระจักรพงษ์ กิตติภโต (สร้อยจิตร). (2553). *การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาในพื้นที่เขตอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, นครปฐม.
- พระปลัดอำนาจ ปัญญาโร (ผลจันทร์). (2554). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำจั้น อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, นครปฐม.
- พระปิยะวัฒน์ ปิยสีโล (จักรแต). (2554). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, นครปฐม.
- พระไพฑูรย์ รตนโก (ศรีวิชา). (2556). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, นครปฐม.
- พระมหาอุทัย วชิรเมธี (นิยม). (2555). *การบริหารงานตามหลักกฤษฎีบท 4 ของเจ้าอาวาสในอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, นครปฐม.
- พระยุทธิศิลป์ ยุทธิสิโป (อุปศรี). (2556). *การบริหารงานโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญา 7 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านค้อ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, นครปฐม.

- พระสุรวิทย์ คุณยุตโต (วงศ์ชาลี). (2555). *การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่ อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, นครปฐม.
- พระอัครเดช จรณธมโม (เทพคำวงศ์). (2557). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, นครปฐม.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2536). *การบริหารงานพัฒนาชนบทการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงานพัฒนาสภาพตำบล: สาเหตุและแนวทางแก้ไข*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Yamane, T. (1973). *Statistics an introductory analysis*. New York Harper & Row.